

STATENS ARKIVER

Statens Arkivers
hjemmeside: www.sa.dk

Hvad er DAISY?

Nye elektroniske muligheder i Statens Arkiver

Daisy er et IT-system, som består af en database og en række programmer. Der er overordnet set tale om programmer til registrering af data i databasen, og programmer til søgning og visning af data i databasen.

delig rationalisering af arbejdsprocessen. Det er også en nødvendig forudsætning for at tage moderne højlagermagasiner i brug. Det er denne type magasiner, der er planlagt til Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland.

Ekspedition i samlingerne

Program til IT-understøttelse af ekspedition i arkivalierne vil blive udviklet inden udgangen af 2008. Det vil give en stor rationalisering af arbejdsprocessen, og er også en forudsætning for ekspedition i højlagermagasiner.

Administrativ understøttelse af virksomheden i øvrigt

Statens Arkiver har, som alle andre virksomheder, brug for at planlægge, styre og afrapportere sine aktiviteter. En række moduler til disse formål er blevet taget i brug fra 2001 og fremefter. Der vil foregå en løbende videreudvikling af disse moduler i de næste fire år.

Størst mulig åbenhed

Daisyprojektet, som er et af Statens Arkivers strategiske projekter, omfatter mange elementer: En database, en lang række interne og eksterne programmer, samt registrering af Statens Arkivers samlinger. Ikke mindst arkivalieregistreringen tager tid, men internt i Statens Arkiver har Daisy allerede haft store og gavnlige effekter. Fra og med den 1. december 2004 vil også arkivbrugerne, i takt med udviklingen af nye søgemuligheder og visning af flere data, få stadig større glæde og gavn af Daisy.

Med Daisy på nettet bliver den rigdom af oplysninger, som Statens Arkivers samlinger indeholder, for alvor synlig for offentligheden.

Retrospektiv registrering af arkivalier i Daisy

	Arkivskabere	Arkivserier	Pakker
Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland: 2004-2008	100 %	100 %	100 %
SA-enheder vest for Storebælt: 2004-2008	100 %	40 %	0 %

Den 1. december 2004 kan Statens Arkiver byde sine mange tusinde brugere velkommen til den første internetudgave af Daisy. Her kan man søge oplysninger om alle de arkivskabere, der har skabt arkivalierne i vore samlinger, og om en del af de arkivserier, som samlingerne består af.

Hvad er Daisy?

Daisy er en fællesbetegnelse for Statens Arkivers integrerede IT-systemer. Internetudgaven er en del af disse IT-systemer. Men Daisy består også af en lang række andre programmer, som bidrager til en digital understøttelse af Statens Arkivers kernefunktioner, og som samler alle relevante data om vore samlinger i én database.

I dag består Daisy af programdele, som bl.a. gør det muligt:

- at understøtte Statens Arkivers løbende arbejde med at modtage afleveringer af såvel papir- som elektroniske arkivalier fra myndighederne og gøre dem tilgængelige for brugerne
- at registrere oplysninger om vore magasiner

Den første netudgave af e-registraturen DAISY - premiere 1. december 2004.

Fremtidens arkivbrugere får det langt lettere end fortidens.

Muligheden for at orientere sig om samlingerne før selve arkivbesøget, sparer megen tid på læsesalen.

En "arkivserie" er en række eller serie af dokumenter eller protokoller fra en arkivskaber.

"En arkivserie" kan fx være en række af skifteprotokoller fra en byfoged eller en række journalsager fra et ministerium. I eksemplerne er byfogeden og ministeriet arkivskabere.

- at registrere oplysninger om de enkelte arkivskabere, de enkelte arkivserier, og de bind og pakker, som arkivserierne består af.

- At give de enkelte pakker og bind entydige stregkoder.

- At foretage en elektronisk registrering af, hvor de enkelte pakker og bind er opstillet i vore magasiner.

Det overordnede formål

Et velfungerende arkivvæsen er en af grundpillerne i et demokratisk samfund. Det skal sikre borgerne mulighed for at få adgang til de arkivalier, som statsadministrationen producerer. Størst mulig åbenhed er en væsentlig del af Statens Arkivers værdigrundlag. Størst mulig åbenhed drejer sig ikke kun om arkivlovens tilgængelighedsfrister. Det handler også om at gøre det nemt for borgerne at få oplysninger om samlingerne og deres indhold. Det overordnede formål med Daisy har derfor først og fremmest været at give borgerne letterede adgang til at finde oplysninger om Statens Arkivers samlinger via moderne informationsteknologi. Det har været ambitionen at skabe et system, som vil gøre det let og enkelt at søge oplysninger om samlingerne og deres indhold, uanset hvor i landet, de enkelte dele af samlingerne befinder sig.

Historien bag

I midten af 1990'erne stod det klart, at hvis Statens Arkiver fremover skulle være i stand til at udnytte den moderne informationsteknologis muligheder, måtte der ske en radikal omlægning af IT-systemerne. En nærmere analyse viste imidlertid, at et skifte i databaseteknologi kun var én af de udfordringer Statens Arkiver stod overfor.

Den nye IT teknologi gav nye muligheder, men hvis den nye teknologi skulle udnyttes fuldt ud, var det nødvendigt at nytænke den måde, man havde beskrevet samlingerne på gennem generationer. Kravet var, at beskrivelsesmåden skulle være entydig, konsistent og systematisk. Kun derved ville det blive muligt at designe og udvikle et IT-system, som både kunne understøtte Statens Arkivers behov på en rationel

muligt at søge på arkivskabernes navne. Søgmulighederne, f.eks søgning på arkivseriernes navne, emnesøgning og andre former for avanceret søgning, vil blive udvidet i de kommende fire år. Det vil også løbende blive muligt at se flere oplysninger om de enkelte arkivserier, f.eks.:

- Arkivseriernes omfang
- De enkelte pakkers indhold
- Vejledning i brugen af enkelte arkivserier
- Beskrivelse af sammenhænge mellem arkivserier.

Daisy bliver hermed, også målt med internationale alen, et meget avanceret arkivinformationssystem.

On line bestilling af arkivalier

Senest i 2007 kan brugerne søge og samtidigt bestille arkivalier til brug på én af Statens Arkivers læsesale. Via Daisy på internettet kan brugeren finde præcis de bind og pakker han eller hun vil benytte.

Understøttelse af statslige myndigheders arbejde

Programmet AIDA bliver taget i brug i 2005. Her kan statslige myndigheder gå på nettet og taste oplysningerne om de arkivalier de skal aflevere, direkte ind i Daisy. Det betyder, at oplysninger om nyafleverede arkivalier kan søges i Daisy umiddelbart efter, at de er afleveret til Statens Arkiver. Programmet indebærer en betydelig rationalisering og kvalitetsforbedring i arbejdet med nye afleveringer. Det gælder både, når afleveringerne forberedes, arkivalierne modtages og skal stilles til rådighed for brugerne.

De interne formål

Registrering

Daisy registrerer mange forskellige oplysninger om samlingerne. Programmer til dette formål har været i brug siden udgangen af år 2000

Programmet til pladsregistrering af samlinger blev taget i brug i foråret 2004. Pladsregistrering sker ved hjælp af stregkoder. Det giver en voldsom kvalitetsforbedring og en bety-

Siden 2000 har medarbejderne i Statens Arkiver arbejdet med at taste data om arkivalierne ind i databasen DAISY.

Statens Arkiver har over 335 kilometer arkivalier.

I 2004 er der tilstrækkeligt med informationer i databasen til, at landets mange arkivbrugere kan anvende første del af DAISY på internettet.

Idag bliver både æskerne med arkivalierne, og reolerne som de står på, forsynet med strekkoder.

På denne måde får Statens Arkiver en registrering af den plads, som hver enkelt æske står på, i de kilometer lange reolange.

Registreringen sker på både arkivserie- og på pakke- og bindniveau.

Daisy i dag og i de kommende fire år

Daisy er som beskrevet et IT-system, som består af én database og en række programmer. Der er overordnet set tale om programmer til registrering af data i databasen, og programmer til søgning og visning af data i databasen. Disse programmer skal understøtte de interne og eksterne krav, som Daisy skal kunne honorere.

De eksterne formål

Oplysninger om arkivalier på nettet

Søgning og visning af oplysninger om Statens Arkivers arkivalier på internettet Fra den 1. december 2004 vil det være

Interne formål med Daisy

1. Registrering af oplysninger om samlingerne
2. Pladsregistrering af vores samlinger
3. Ekspedition i vores samlinger
4. Administrativ understøttelse af Statens Arkivers virksomhed i øvrigt

Arkivalier kan have mange forskellige former og være struktureret på forskellig måde.

At udvikle en helt entydig beskrivelsesmåde er noget, som kræver tid og stor omhyggelighed.

måde, og fremtidssikre data om samlingerne, sådan, at de ville kunne omstruktureres uden informationstab.

Det indbar, at der skulle udarbejdes en helt ny fælles metode til at beskrive arkivalier i Statens Arkiver. Derefter skulle samlingerne omregistreres efter de nye metoder.

I 1999 var de grundlæggende elementer i den nye beskrivelsesmetode afprøvet og på plads. Set i et internationalt perspektiv er beskrivelsesmetoden enestående, og den vil gøre det muligt for Statens Arkiver at tilbyde arkivbrugere i Danmark en væsentlig bedre service end i de fleste andre lande.

Egen systemudvikling

Da den grundlæggende datamodel var på plads, skulle selve IT-systemet udvikles. Statens Arkiver valgte at udvikle systemet selv, af tre grunde:

- Der var ingen standardsystemer på markedet, som kunne honorere Statens Arkivers krav til et arkivalieinformationssystem
- Det ville ikke være billigere at få udviklet et system, skræddersyet til arkivvæsenets behov, uden for Statens

En af fordelene ved Daisy-projektet er, at de gamle arkivpakker bliver afskaffet. Den skrevne kulturarv har det langt bedre i moderne arkivæsker.

Arbejdet med at ompakke de mange hundrede kilometer af arkivalier er én af Statens Arkivers store opgaver i de kommende år.

Denne del af arbejdet ledes af arkivchef August Eriksen, Rigsarkivet, som her undersøger én af de gamle, nu forældede,

Arkivers regi. Årsagen er bl.a., at ressourcerne til analyse og kravspecificering ville være de samme.

•Etableringen af et eget systemudviklingsmiljø kunne skabe en synergieffekt mellem systemudviklere og arkivarer. Det ville være vanskeligt at opnå i forhold til ekstern leverandør.

Med udgangen af år 2000 var de moduler, som skulle understøtte indtastningen af data færdigudviklet og klar til at blive taget i brug. Statens Arkiver kunne gå i gang med den omfattende opgave - at nyregistrere sine samlinger. Samtidig med at dette arbejde gik i gang, fortsatte udviklingen af Daisy. Der blev sat fokus på de programdele, der f.eks gør det muligt at søge i de registrerede data. Det er denne del af Daisy er færdigudviklet i sin grundversion med udgangen af 2004.

335 kilometer arkivalier og et nyt IT-system

Uden data er intet nok så avanceret IT-system noget værd. Siden udgangen af år 2000 har ansatte i Statens Arkiver derfor arbejdet intenst med at få nyregistreret samlingerne i Daisy efter den nye, fælles beskrivelsesmetode.

Statens Arkivers samlinger måler ca. 335.000 hyldemeter. Stiller man arkivpakkerne på højkant side om side, svarer det til en række arkivalier, der strækker sig fra den dansk-tyske grænse ved Frøslev til Hjørring. En total nyregistrering af disse samlinger er med andre ord en endda meget stor opgave. Også selv om der er mulighed for at støtte sig til de ældre fortegnelser.

Eksterne formål med Daisy

1. Søgning og visning af oplysninger om Statens Arkivers arkivalier
2. On-line bestilling af arkivalier
3. Understøttelse af statslige myndigheder arbejde med kommende aflevering af arkivalier til Statens Arkiver

Arbejdet med at ompakke de mange hundrede kilometer af arkivalier er én af Statens Arkivers store opgaver i de kommende år.

Denne del af arbejdet ledes af arkivchef August Eriksen, Rigsarkivet, som her undersøger én af de gamle, nu forældede, arkivpakker med pap og bånd.

Beslutningen om, at der skal bygges nye magasiner for Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland har resulteret i ekstrabevillinger til registreringsarbejdet. Derfor vil hver eneste bind og pakke i samlingerne i Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland være omregistreret i 2008.

Registrering af samlingerne i Statens Arkivers institutioner vest for Storebælt skal derimod klares inden for de ordinære bevillinger. Det betyder, at der vil gå adskillige år inden disse institutioners samlinger er fuldstændigt registreret i Daisy.

Data i Daisy pr. 1. december 2004

Når den første version af Daisy åbner på nettet den 1. december vil man kunne finde oplysninger om alle arkivskabere, som har afleveret arkivalier til Statens Arkiver. Desuden vil mellem 40.-45% af arkivserierne på Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland være registreret, inklusive de bind og pakker, der hører til serierne.

I den kommende fireårsperiode regner Statens Arkiver med, at 40 % af samlingerne vest for Storebælt vil være registreret på arkivserieniveau. Derimod vil det tage endnu en række år inden indholdet i alle pakker og bind fra de vest-danske institutioner er registreret.

Fra 2005 bliver alle nyafleverede arkivalier registreret i Daisy.